

Latvijas humusvielu ražotāju un patērētāju asociācija (LHRPA)

Latvijas humusvielu ražotāju un patērētāju asociācijas un citu ar nozares - Humusvielu mēslošanas līdzekļu un identisku organisko un organominerālo mēslošanas līdzekļu ražošana no Latvijas kūdras - attīstību saistīto ekspertu ziņojums "Lauku attīstības programmas" 2007.-2013.gadam un 2014.-2020.gadam Nozares skatījumā.

PROJEKTU LĪDZFINANŠĒ
EIROPAS SAVIENĪBA

EIROPAS LAUKSAIMNIECĪBAS FONDS LAUKU ATTĪSTĪBAI:
EIROPA INVESTĒ LAUKU APVIDOS

LATVIJAS HUMUSVIELU RAŽOTĀJU
UN PATĒRĒTĀJU ASOCIĀCIJA

Nozares mērķis:

Attīstīt augstvērtīgu bioloģiski aktīvu organisko un organominerālo mēslošanas līdzekļu no Latvijas kūdras, kā arī citu identisku mēslošanas līdzekļu ražošanu, lai sekmētu Latvijas lauksaimniecības attīstību un dotu būtisku ieguldījumu lauksaimniecības produktu ar augstu pievienoto vērtību ražošanā.

PROJEKTU LĪDZFINANŠĒ
EIROPAS SAVIENĪBA

EIROPAS LAUKSAIMNIECĪBAS FONDS LAUKU ATTĪSTĪBAI:
EIROPA INVESTĒ LAUKU APVIDOS

LATVIJAS HUMUSVIELU RAŽOTĀJU
UN PATĒRĒTĀJU ASOCIĀCIJA

Nozares raksturojums un šī brīža situācija

Humusvielu mēslošanas līdzekļu ražošanu no Latvijas kūdras, vispirms, veicināja Latvijas zinātnieku veiktie izgudrojumi, kā arī fakts, ka vēl 2005.gadā Latvijā pieejamās kūdras pārstrādes tehnoloģijas, labākajā gadījumā, bija kūdras substrāta izstrāde, kas mūsu nozares izpratnē ir virspusēja pieeja zemes dziļu bagātībai kūdrai.

PROJEKTU LĪDZFINANSĒ
EIROPAS SAVIENĪBA

EIROPAS LAUKSAIMNIECĪBAS FONDS LAUKU ATĪSTĪBAI:
EIROPA INVESTĒ LAUKU APVIDOS

LATVIJAS HUMUSVIELU RAŽOTĀJU
UN PATĒRĒTĀJU ASOCIĀCIJA

Nozares attīstību iepriekšējā plānošanas periodā kavēja:

- 1) nepietiekoša mērķa grupas informētība par produktu pozitīvajām īpašībām;
- 2) ierobežotas iespējas piesaistīt ES struktūrfondu vai valsts līdzfinansējumu pētījumiem par produktu pielietošanu lauksaimniecībā;
- 3) lauksaimnieku virspusēja attieksme pret labas lauksaimniecības prakses nosacījumiem (LLPN), t.sk. ES nitrātu direktīvai, iemesls, nepietiekošas zināšanas.

PROJEKTU LĪDZFINANSĒ
EIROPAS SAVIENĪBA

EIROPAS LAUKSAIMNIECĪBAS FONDS LAUKU ATTĪSTĪBAI:
EIROPA INVESTĒ LAUKU APVIDOS

LATVIJAS HUMUSVIELU RAŽOTĀJU
UN PATĒRĒTĀJU ASOCIĀCIJA

Nozares attīstību iepriekšējā plānošanas periodā sekmēja:

- 1) LAD administrētās ELFLA programma Uzņēmējdarbības dažādošana ietvaros reģionos tika izveidoti vairāki uzņēmumi kūdras padziļinātai apstrādei;
- 2) Nozares uzņēmumi ir uzsākuši sadarbību ar lauksaimniecības zinātniskajām institūcijām un Latvijas Lauku konsultāciju un izglītības centru (LLKC). Ir saņemts Valsts Lauku tīkla atbalsts.;
- 3) LHRPA viedokli par nozares attīstību un tās potenciālo devumu Latvijas lauksaimniecības attīstībai ir uzklusījusi Zemkopības ministrija, ZM Lauksaimniecības departaments, Lauku atbalsta dienests, LLKC, Valsts Augu aizsardzības dienests.

PROJEKTU LĪDZFINANŠĒ
EIROPAS SAVIENĪBA

EIROPAS LAUKSAIMNIECĪBAS FONDS LAUKU ATTĪSTĪBAI:
EIROPA INVESTĒ LAUKU APVIDOS

LATVIJAS HUMUSVIELU RAŽOTĀJU
UN PATĒRĒTĀJU ASOCIĀCIJA

Nozarei būtiskie aspekti "Lauku attīstības programma 2007.-2013." projektā

Nozares attīstību var būtiski ietekmēt faktors, kas bija vērojams iepriekšējā plānošanas periodā un ir definēts LAP projektā:
Lauksaimniecības nozarē strādājošo vadošo darbinieku nepietiekamā izglītība ne tikai lauksaimniecībā, bet arī zināšanas par finansējuma piesaisti, grāmatvedību un administratīvajām procedūrām, ir viens no iemesliem, kas kavē inovāciju un modernu tehnoloģiju ienākšanu nozarē, tādējādi mazinot nozares spēju konkurēt ar savu produkciju starptautiskajā tirgū (LAP 76.punkts).

PROJEKTU LĪDZFINANSĒ
EIROPAS SAVIENĪBA

EIROPAS LAUKSAIMNIECĪBAS FONDS LAUKU ATTĪSTĪBAI:
EIROPA INVESTĒ LAUKU APVIDOS

LATVIJAS HUMUSVIELU RAŽOTĀJU
UN PATĒRĒTĀJU ASOCIĀCIJA

Nozares eksperti konstatē - humusvielu produktu loma ir būtiska šādā LAP punktā:

Lauksaimniekiem ir nepieciešamas zināšanas par ražošanas ietekmi uz vidi - minerālmēslu un augu aizsardzības līdzekļu lietošanu, uzglabāšanu, augšņu agroķīmiskās izpētes ieguvumiem, saimniekošanas ietekmi uz bioloģisko daudzveidību un pārtikas produktu gala patērētāju, kā arī par integrēto augu aizsardzības sistēmas pielietošanu (LAP 81. punkts). Nozares eksperti ieteic šo zināšanu apjomam izstrādāt vadlīnijas, to saturā iekļaujot siltumnīcefekta gāzu emisijas samazināšanu, zināšanas par nitrātu direktīvu u.c. Zināšanas, kas sekmē ilgtspējīgu videi draudzīgu lauksaimniecības metožu attīstību.

PROJEKTU LĪDZFINANSĒ
EIROPAS SAVIENĪBA

EIROPAS LAUKSAIMNIECĪBAS FONDS LAUKU ATTĪSTĪBAI:
EIROPA INVESTĒ LAUKU APVIDOS

LATVIJAS HUMUSVIELU RAŽOTĀJU
UN PATĒRĒTĀJU ASOCIĀCIJA

Par Nozares potenciāla nepietiekošu izmantošanu liecina:

Ikgadējā ES inovāciju apsekojuma „The European Innovation Scoreboard 2011” ziņojumā Latvija pēc 24 kritēriju izvērtēšanas ierindojās pēdējā vietā no ES dalībvalstīm un kopā ar Lietuvu un Bulgāriju ir starp „iedzinēju” grupas valstīm, kur tā atrodas jau kopš 2003.gada, būtiski atpaliekot no vidējā ES līmeņa (LAP 97.punkts). Nozares eksperti ieteic LAP gala redakcijā norādīt nozares, kas šobrīd attīsta inovācijas lauksaimniecības jomā. Pamatojums, labās prakses piemēri sabiedrības viedokļa formēšanai (t.sk. potenciālo investoru) ir efektīvāka, kā LAP minētie secinājumi par sliktajām pusēm inovāciju ieviešanā.

PROJEKTU LĪDZFINANSĒ
EIROPAS SAVIENĪBA

EIROPAS LAUKSAIMNIECĪBAS FONDS LAUKU ATTĪSTĪBAI:
EIROPA INVESTĒ LAUKU APVIDOS

LATVIJAS HUMUSVIELU RAŽOTĀJU
UN PATĒRĒTĀJU ASOCIĀCIJA

Latvijas Lauku attīstības plāna 2014.- 2020. gadam izstrādē jābalstās uz:

1. KLP politiku plānošanas periodā no 2014. līdz 2020. gadam un Latvijas Valsts prezidenta 10.10.2012. rīkojumu Nr.5;
2. zeme ir svarīgākais lauksaimnieciskās ražošanas resurss;
3. LIZ potenciāls ir 2,3 milj. ha, no kuriem šobrīd aptuveni viens miljons LIZ netiek izmantots, ir nepieciešams uzlabot degradētās augsnes, atmatas un nabadzīgās augsnes;
5. Latvijā ir zemākie vai vieni no zemākajiem lauksaimnieciskās ražošanas produktivitātes rādītājiem ES.

PROJEKTU LĪDZFINANŠĒ
EIROPAS SAVIENĪBA

EIROPAS LAUKSAIMNIECĪBAS FONDS LAUKU ATTĪSTĪBAI:
EIROPA INVESTĒ LAUKU APVIDOS

LATVIJAS HUMUSVIELU RAŽOTĀJU
UN PATĒRĒTĀJU ASOCIĀCIJA

Nozares ekspertu priekšlikumi Latvijas Lauku attīstības plānam 2014.-2020.:

1. Nepieciešami zinātniski pētījumi un aprēķini par Latvijas lauksaimniecībā izmantojamām metodēm, t.sk. par bioloģiski aktīvu mēslošanas līdzekļu un augšanas stimulatoru pielietošanas metodēm, lai nodrošinātu videi draudzīgāku saimniekošanu, kas sekmē produktu ar augstāku pievienotu vērtību ražošanu lauksaimniecībā
2. Nepieciešams sekmēt inovāciju ieviešanu lauksaimniecībā, kas nodrošinās produktu ar augstāku pievienoto vērtību ražošanu un stiprinās Lauksaimniecības nozares konkurētspēju.

PROJEKTU LĪDZFINANSĒ
EIROPAS SAVIENĪBA

EIROPAS LAUKSAIMNIECĪBAS FONDS LAUKU ATTĪSTĪBAI:
EIROPA INVESTĒ LAUKU APVIDOS

LATVIJAS HUMUSVIELU RAŽOTĀJU
UN PATĒRĒTĀJU ASOCIĀCIJA

Nozares ekspertu priekšlikumi Latvijas Lauku attīstības plānam 2014.-2020.:

3. Zemkopības ministrijai sadarbojoties ar Latvijas Lauku konsultāciju un izglītības centru, ir jānodrošina, ka lauksaimnieku un mežkopju apmācības var nodrošināt lauksaimniecības nozares straujāku attīstību, nodrošinot produktu ar augstu pievienoto vērtību ražošanu, izmantojot labās prakses piemērus.
4. LAP plānotos pasākumus realizēt tā, lai veicinātu ilgtspējīgas lauksaimniecības prakses attīstību, t.sk. sabalansētu mēslošanas līdzekļu lietošanu, atbilstošas mēsļu krātuves, buferjoslas, vienlaikus ņemot vērā augšņu un agroklimatiskos apstākļus, kas ir izšķirošs priekšnoteikums laba vides stāvokļa panākšanai.

PROJEKTU LĪDZFINANSĒ
EIROPAS SAVIENĪBA

EIROPAS LAUKSAIMNIECĪBAS FONDS LAUKU ATTĪSTĪBAI:
EIROPA INVESTĒ LAUKU APVIDOS

LATVIJAS HUMUSVIELU RAŽOTĀJU
UN PATĒRĒTĀJU ASOCIĀCIJA

Viens no aspektiem, kas apstiprina LHRPA ekspertu vērtējumu par humusvielu mēslošanas līdzekļu lomu lauksaimniecībā.

LAP projektā ir definētās Ilgtspējīgas zemes izmantošanas metodes: *SEG izmeši no 1ha bioloģiskajā lauksaimniecībā ir par 32% mazāki nekā lauksaimniecībā, kurā izmanto minerālmēslus, un par 35% - 37% mazāki nekā konvencionālajās kūtsmēslus izmantojošās saimniecībās. Tas ir saistīts ar faktu, ka bioloģiskajā lauksaimniecībā labākas augsnes auglības un paaugstināta humusa sastāva dēļ augsnē atgriežas par 12-15% vairāk oglekļa dioksīda nekā minerālmēslus izmantojošā lauksaimniecībā (LAP 175.punkts), kurās viennozīmīgi definēta humusvielu loma augsnē.*

PROJEKTU LĪDZFINANSĒ
EIROPAS SAVIENĪBA

EIROPAS LAUKSAIMNIECĪBAS FONDS LAUKU ATTĪSTĪBAI:
EIROPA INVESTĒ LAUKU APVIDOS

Latvijas humusvielu ražotāju un patērētāju asociācija (LHRPA)

Pateicamies par uzmanību!

Autori:

LHRPA prezidents Dr.sc.ing. Oļegs Kukainis; Mg.oec. Līga Bāliņa; Mg.hist. Jānis Gutbergs

PROJEKTU LĪDZFINANŠĒ
EIROPAS SAVIENĪBA

EIROPAS LAUKSAIMNIECĪBAS FONDS LAUKU ATĪSTĪBAI:
EIROPA INVESTĒ LAUKU APVIDOS

Saskaņā ar Latvijas Republikas Zemkopības ministrijas un SIA „Latvijas Lauku konsultāciju un izglītības centrs” 2013. gada 28. janvārī noslēgto līgumu Nr. 2013/15, aktivitāte „Nozaru ekspertu ziņojumi”

Atbalsta Zemkopības ministrija un Lauku atbalsta dienests